

Handleiding

SKO – Verdiepende klankmodule

Versie juli 2025

Joris Vanopstal en Jean-Pierre Martens (Red.)

INCLUSIE IN-ZICHT

HoGent

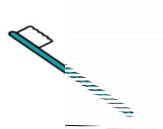

Colofon

© Sig vzw

Eerste druk 2025
(versie juli 2025)

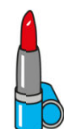
Sig vzw
Pachthofstraat 1, 9308 Gijzegem (België)
tel. +32 (0)53 38 28 18 - fax +32 (0)53 38 28 19

info@sig-net.be

www.sig-net.be

Sig is partnerorganisatie van de InclusieAmbassade vzw.

Test

SpraakKlankOnderzoek (SKO) – Module inconsistentie

Auteur van de test: Werkgroep SKO

™ Sig vzw

Handleiding SKO – Verdiepende klankmodule

Auteurs: Joris Vanopstal en Jean-Pierre Martens (Red.)

Eindredactie: Geert Andries

Deze handleiding is downloadbaar op www.SKOfest.be

Vragen? info@SKOfest.be

D/2021/7746/07

© Sig vzw

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze handleiding mag worden vermenigvuldigd (noch op papier, noch digitaal) zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

1. Inleiding en voorstelling verdiepende klankmodule (SKOdiep)	4
2. Afname	4
3. Beoordeling van de responsen tijdens de afname	6
4. Bekijken van de resultaten	7
5. Resultaten op verschillende ogenblikken	7
Bijlage 1: Manueel scoreformulier SKOdiep	8

1. Inleiding en voorstelling verdiepende klankmodule

Deze verdiepende klankmodule (**SKOdiep**) bestaat uit 3 oefeningen en biedt de mogelijkheid om een baseline te bepalen van de productie van /s/ en /r/ én van het voorkomen van een interdental tongpositie bij de productie van /t/, /n/ en /l/.

Het bepalen van een baseline in logopedisch onderzoek en behandeling houdt in dat een startpunt vastgelegd wordt als referentie voor het meten van vooruitgang in de spraakproductie van de patiënt.

De drie oefeningen van deze module moeten de therapeut in staat stellen om, na meerdere afnames, de evolutie in de productie van de hierboven vermelde doelklanken te meten. De therapeut kan, op basis van die gegevens, de duur en de intensiteit van de behandeling aanpassen.

1. Oefening SKOdiep.s

Voor deze baseline werden tien s-woorden voorzien met per woord een doelklank /s/.

soep	sap	vissen	wassen	fles	glas	heks	kast	slang	spin
s up	s Ap	vis@n	wAs@n	fIEs	GIAs	hEks	kAst	s!AN	spln

2. Oefening SKOdiep.r

Voor deze oefening werden tien r-woorden voorzien met per woord een doelklank /r/.

raam	rups	deur	kabouter	piraat	giraf	bril	groot	vork	taart
r am	r Yps	D2 r	kAbA+t@ r	pIrat	ZI r Af	b r Il	G rot	v O rk	t a rt

3. Oefening SKOdiep.tnl (interdentaliteit)

Voor deze oefening werden tien woorden voorzien met per woord een doelklank /t/, /n/ of /l/.

taart	tas	valt	kast	nacht	banaan	lamp	leeuw	appel	bal
t art	t As	v A lt	k A st	n Axt	b A nan	l Amp	l ew	Ap@ l	b A l

2. Afname van een of meerdere oefeningen van de module

Maak eerst een sessie aan voor de patiënt. Neem daarin de oefeningen op die je effectief wil afnemen (dat kunnen er 1, 2 of 3 zijn).

Maak desgewenst als voorbeeld onder [patient sessions > define/check sessions](#) een sessie aan om de baselines voor /s/ en /r/ van patiënt Pietje Pek te bepalen. Voeg via [add an exercise](#) één voor één de oefeningen *SKOdiep.r* en *SKOdiep.s* toe als onderdelen van de sessie. Voer vervolgens (facultatief) een korte beschrijving van de sessie in en klik ten slotte op [add_new](#) om de sessie op te slaan in ASISTO.

select/change patient

define/check sessions

assign raters to sessions

patient's results

patient's progress

define session prototypes

experiments

patients

exercises

main page

Pek,Pietje

Select session to start from:

Select session prototype to start from:

PATIENT SESSION FORM

add new

update

delete

clear form

name of session (yyyy-mm-dd):

2024-11-26

description (max. 32 characters):

baseline voor /s/ en /r/

selected patient:

Pek,Pietje

exercise sequence:

SKOdiep.r[SIG,vzw,ga] SKOdiep.s[SIG,vzw,ga]

add an exercise:

number of times to do (default 1):

De volgende stap is de eigenlijke afname van de sessie onder [experiments > record patient](#). Op het scherm verschijnt dan het volgende:

■■■■■■■■■

start opname

toon vorige

verlaat oefening

upload progress:

KLIK HIER VOOR EXTRA HULP

Deze oefening test de uitspraak van de /r/ in 10 doelwoorden.

Er zijn 4 uitlokkingswijzen om de prent te benoemen:

- 1) spontaan laten benoemen
- 2) laten benoemen na aanvulzin
- 3) uitgesteld laten nazeggen
- 4) gewoon laten nazeggen

U kunt vrij kiezen uit die 4, maar spontane benoeming heeft de voorkeur.

Hou tijdens de afname bij in hoeveel doelwoorden de /r/ goed was.

De oefening ondersteunt 4 manieren om een respons van de proefpersoon uit te lokken (zie ook SKObasis).

- (1) Spontaan laten benoemen op basis van de afbeelding
- (2) Laten benoemen na afspelen van een aanvulzin
- (3) Laten benoemen na afspelen van het doelwoord en een aanvulzin (= uitgesteld nazeggen)
- (4) Laten benoemen na afspelen van het doelwoord (= onmiddellijk nazeggen)

De uitlokkingswijze is vrij te kiezen, maar het is wel belangrijk om bij een welbepaalde patiënt altijd dezelfde wijze te gebruiken.

Handleiding SKO (SpraaKlankOnderzoek) – Verdiepende klankmodule © Sig vzw

5

3. Beoordeling van de responsen tijdens de afname

Hou tijdens de afname van de oefeningen op een invulformulier (zie bijlage 1) bij in hoeveel doelwoorden de doelklank correct uitgesproken wordt. Bij de oefeningen /s/ en /r/ is dit op basis van auditieve beoordelingen, bij de oefening /tnl/ is dit op basis van visuele beoordelingen.

Zodra de beide oefeningen afgenomen zijn, wordt in het menu de knop [make perceptual rating](#) actief. Registreer nu de beoordelingen in ASISTO.

EXERCISE UNDER EVALUATION: SKOdiep.r

SELECT THE SPEECH TASK RECORDING YOU WANT TO LISTEN TO

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10

PROVIDE THE FOLLOWING EXERCISE LEVEL RATINGS

klank_correct 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

former exercise stop rating next exercise

Door op de 6 te klikken verkleurt het vakje en geeft het aan dat de /r/ volgens de beoordelingen in 6 van de 10 doelwoorden correct geproduceerd werd.

Navigeer naar de volgende oefening van de sessie door op [next exercise](#) te klikken.

EXERCISE UNDER EVALUATION: SKOdiep.s

SELECT THE SPEECH TASK RECORDING YOU WANT TO LISTEN TO

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10

PROVIDE THE FOLLOWING EXERCISE LEVEL RATINGS

klank_correct 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

former exercise stop rating next exercise

Selecteer het gepaste vakje en klik vervolgens op [stop rating](#) om de beoordelingen in ASISTO te registreren.

4. Bekijken van de resultaten

De resultaten van de sessie zijn op elk moment te raadplegen onder [show ratings per exercise](#).

Pek Pietje (session: 2024-11-26 baseline voor /s/ en /r/)

Exercise level scores derived from perceptual ratings

rater name + delivery date (if any)	exercise	perceptual task	score
you, 2024-11-26	SKOdiep.r	klank_correct	6
you, 2024-11-26	SKOdiep.s	klank_correct	8

5. Resultaten op verschillende ogenblikken

Construeer bij het maken van een nieuwe momentopname van dezelfde patiënt, later in het behandelingsproces, een nieuwe sessie die identiek is aan de huidige, maar met de datum van het nieuwe moment. Ga daarvoor naar [patient sessions > define/check sessions](#), selecteer in de bovenste dropdown-lijst de sessie 2024-11-26[Pek,Pietje]. Meteen staat de nieuwe sessie klaar in het formulier onderaan. Klik op [add new](#) om ze in ASISTO te bewaren.

Zodra de nieuwe sessie afgenomen is, zijn er twee resultaten. Ga, om ze allebei te kunnen zien, naar [patient sessions > patient's results](#). Daar staat een samenvatting van alle resultaten van de geselecteerde patiënt.

patient session + description	session cycles (due / done)	session analyses (due / done)	session ratings (open / busy / done)
2025-01-16 (baseline voor /s/ en /r/)	1 / 1	0 / 0	0 / 0 / 2 more
2024-11-26 (baseline voor /s/ en /r/)	1 / 1	0 / 0	0 / 0 / 2 more
2022-05-18 (inconsistentietest)	1 / 0	0 / 0	0 / 0 / 0

Door op de bovenste [more](#) te klikken verschijnt het resultaat van sessie 2025-01-16 in hetzelfde formaat als hierboven. Door via de '←' knop terug te keren en vervolgens op de tweede [more](#) te klikken, verschijnt het resultaat van sessie 2024-11-26. Zo is onmiddellijk duidelijk of er vooruitgang geboekt is of niet.

Bijlage 1

Manueel scoreformulier SKOdiep

Naam:

Onderzoeker:

Geboortedatum:

Leeftijdsgroep:

Onderzoeksdatum:

Module /s/

soep	sap	vissen	wassen	fles	glas	heks	kast	slang	spin
sup	sAp	vis@n	wAs@n	fIEs	GIAs	hEks	kAst	sIAN	spIn
Totaal aantal goed:									

Module /r/

raam	rups	deur	kabouter	piraat	giraf	bril	groot	vork	taart
ram	rups	deur	<u>kAbA+ter</u>	piraat	giraf	bril	groot	vork	taart
Totaal aantal goed:									

Module interdentaliteit

taart	tas	valt	kast	nacht	banaan	lamp	leeuw	appel	bal
tart	tAs	vAlt	kAst	nAxt	bAnan	lAmp	lew	Ap@l	bAl
Totaal aantal goed:									

Opmerkingen: